

Дата: 23.01.2024

Група 23

Історія України

Урок № 13

Тема: Узагальнення. Тематичне оцінювання №1

Виконайте завдання контрольної роботи та надішліть на перевірку nataliia_matvieieva@ukr.net

Тематична контрольна робота

Тести (по 0.5 б.):

1. Співпраця громадян захопленої держави з окупаційною адміністрацією – це:

- а) протекціонізм;
- б) комунізм;
- в) конфіскація;
- г) колабораціонізм.

2. Особливістю нацистського «нового порядку» є:

- а) ліквідація колгоспів та радгоспів;
- б) відкриття університетів;
- в) заборона використання примусової праці місцевого населення;
- г) запровадження комендантської години.

3. Коли Червона Армія розпочала «визвольний похід» на західноукраїнські землі, здійснюючи агресію проти Польщі:

- а) 23 серпня 1939 р.;
- б) 1 вересня 1939 р.;
- в) 17 вересня 1939 р.;
- г) 28 вересня 1939 р.

4. Назвіть прізвище радянського льотчика-аса, який збив 62 літаки ворога, більше ніж будь-який інший льотчик союзників, і був тричі нагороджений Золотою Зіркою Героя Радянського Союзу:

- а) О. Покришкін;
- б) І. Кожедуб;
- в) М. Гастелло;
- г) О. Маресьєв.

5. Яка головна мета об'єднувала всі течії руху Опору в Україні:

- а) здобуття незалежності України;
- б) відновлення радянської влади;
- в) вигнання окупантів з території України;
- г) відновлення Української Народної Республіки.

6. Коли було звільнено від фашистів останній населений пункт УРСР с. Лавочне Дрогобицької області:

- а) 8 жовтня 1944 р.;
- б) 14 жовтня 1944 р.;
- 28 жовтня 1944 р.;

г) 6 листопада 1943 р.

Завдання:

7. Упорядкуйте події в хронологічному порядку (1 б.):

- початок окупації України німецько-фашистськими військами;
- визволення України від німецько-фашистських загарбників;
- створення ОУН;
- загибель Р. Шухевича.

8. Поясніть зміст термінів (1,5 б.): «Східний вал», колабораціонізм, Рух Опору.

9. Установіть відповідність між поняттями та їх визначеннями (2 б.):

А. «дивна війна»	1. Агресія СРСР проти Польщі, що розпочалася 17 вересня 1939 р. за попередньою домовленістю з Німеччиною;
Б. «зимова війна»	2. Період з вересня 1939 р. по травень 1940 р., коли на Західному фронті не велось активних бойових дій,
В. «визвольний похід»	3. Період воєнних дій з 30 листопада 1939 р. — по 12 березня 1940 р. між СРСР та Фінляндією
Г «рейкова війна»	4. Період початку необмеженої підводної війни в Атлантиці після вступу у війну США
	5. Засіб партизанської боротьби, спрямований на руйнування залізниць і мостів.

10. Які умови сприяли успішному форсуванню Дніпра радянськими військами у 1943 р. (1,5 б.):

- визнання радянським урядом права українського народу на відновлення своєї незалежності від російської держави;
- успішне завершення Курської битви та визволення Лівобережної України;
- ранні морози, які скували Дніпро кригою;
- масовий героїзм та величезні втрати у лавах Червоної армії;
- активізація партизанської боротьби проти німецьких загарбників.

11. Історик О. Субтельний відзначає (3 б.): «220 тисяч українців у 1944 році носили німецьку форму, 2 млн. українців воювали на боці СРСР. багато українців знаходилися в польській, румунській, угорській, чеській, американській і канадській арміях».

Прокоментуйте цей текст. Які висновки ви можете зробити?

Урок 14

Тема: Україна в системі міжнародних відносин. УРСР – співзасновниця Організації Об'єднаних Націй (ООН). Участь України в інших міжнародних організаціях.

Мета: розглянути міжнародне становище України після Другої світової війни; участь УРСР у міжнародних відносинах; проаналізувати наслідки участі УРСР у створенні та діяльності ООН.

Матеріали до уроку

План

1. Міжнародне становище
2. Україна - співзасновниця ООН
3. Участь УРСР у міжнародних організаціях

1. Міжнародне становище

Переживши драматичні події Другої світової війни, Україна була втягнута в «холодну війну». Так називають глобальне протистояння двох наддержав – СРСР і США – та їхніх блоків у сфері політики, ідеології, економіки й культури, що супроводжувалося гонкою озброєнь. Протидіяти російсько-радянському експансіонізму першим закликав Вінстон Черчилль. Виступаючи в березні 1946 р. у Фултоні, у присутності президента США Гаррі Трумена, він попередив, що треба подолати пов'язану з утворенням Організації Об'єднаних Націй ейфорію й мобілізувати ресурси вільного світу для відсічі Радянському Союзу.

Мобілізація здійснювалася у двох напрямках: **воєнно-політичному** й **економічному**. У 1949 р. американська, англійська і французька зони окупації Німеччини були об'єднані в єдину країну – Федеративну Республіку Німеччини (ФРН). США і країни Західної Європи, вклю чаючи ФРН, створили організацію колек тивної безпеки – **Північноатлантичний пакт (НАТО)**. Ще раніше, у квітні 1948 р., Конгрес США схвалив програму допомоги іноземним державам, яку назвали за прізвищем тодішнього державного секретаря **планом Маршалла**.

Упродовж 1948–1952 рр. постраждали від війни європейські країни одержали багатомільярдні доларові ресурси, які допомогли здійснити відбудову й технічну реконструкцію господарства й закласти основи економічної інтеграції. План Маршалла подолав соціальну напруженість у суспільстві й усунув загрозу комуністичного перевороту в Західній Європі.

Кремль не допустив поширення плану Маршалла на країни Центрально-Східної Європи, у яких насаджував, користуючись присутністю своїх військ, політичний режим «народної демократії». У 1949 р. в Москві була створена Рада економічної взаємодопомоги (РЕВ), члени якої могли користуватися сировинними й паливними ресурсами СРСР за цінами, нижчими від світових.

У 1955 р. економічний союз був доповнений воєнним – **Організацією Варшавського договору (ОВД)**. Він юридично закріпив присутність радянських військ у Центрально-Східній Європі.

2. Україна - співзасновниця ООН

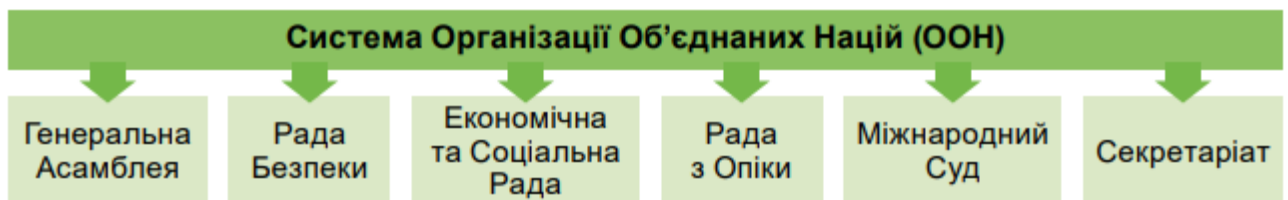
Конституційні зміни в СРСР, здійснені на підставі закону «Про надання союзним республікам повноважень у галузі зовнішніх зносин та про перетворення у зв'язку із цим Народного комісаріату закордонних справ із загальносоюзного в союзно-республіканський Народний комісаріат» (5 лютого 1944 р.), задекларували право всіх республік СРСР вступати у прямі зносини з іноземними державами, укладати угоди та обмінюватися дипломатичними та консульськими представництвами. У результаті тільки дві республіки СРСР формально отримали таке право (УРСР і БРСР), і з **1945 р. Україна вже брала участь у міжнародно-договірних відносинах.**

Активну інтеграцію союзних республік у світове співтовариство обумовлено бажанням уряду СРСР отримати додаткові голоси в ООН, посилити вплив СРСР на світову політику та створити оманливе враження про справжній суверенітет радянських республік, і цим нівелювати боротьбу українців за незалежність.

Правовою підставою для вступу УРСР в ООН стало рішення Виконкому Міжнародної установчої конференції ООН у Сан-Франциско від 30 квітня 1945 р. Після офіційного визнання УРСР усіма країнами - засновницями ООН із 6 травня 1945 р. її делегація включилася в роботу Установчої конференції. ***Представники делегації УРСР Д. Мануїльський, О. Палладін, В. Бондарчук, І. Сенін, П. Погребняк, М. Петровський*** були обрані до робочих органів Установчої конференції та брали активну участь у розробці Статуту ООН.

3. Участь УРСР у міжнародних організаціях

Основна зовнішньополітична діяльність УРСР у повоєнний час розгорнулася на полях ООН. Якщо раніше участь України в міжнародному спілкуванні обмежувалася лише культурним форматом (книжкові обміни, зв'язки в галузі культури та науки), то з 1945 р. міжнародне співробітництво поширилося також на сферу дипломатії. УРСР набула права участі в діяльності головних інституцій, які входили до системи ООН.

Діяльність УРСР у роботі ООН полягала в розробленні проектів резолюцій і рішень з актуальних питань міжнародного характеру, внесенні поправок до проектів резолюцій та рішень, пропонуванні питань до розгляду, участі в дискусіях з обговорюваних питань, виступах на засіданнях органів із заявами та

пропозиціями, підписанні конвенцій, угод і договорів у межах ООН, участі в голосуваннях тощо.

На I сесії Генеральної Асамблеї ООН (1946) Д. Мануїльського обрали головою Першого комітету з політичних питань і проблем безпеки. На III сесії Генеральної Асамблеї (1948) УРСР стала членом Комісії з атомної енергії та Комісії з контролю за озброєнням. У 1946 р. УРСР було представлено в Економічній та Соціальній Раді. У 1948 р. Україну обрали непостійним членом Ради Безпеки ООН на дворічний термін.

Перебуваючи в статусі союзної республіки, УРСР отримала можливість зносити із зовнішнім світом, а причетність до створення ООН істотно зміцнила міжнародні позиції України. До 1953 р. УРСР перебувала у складі лише дев'яти міжнародних організацій та їхніх органів, а вже на січень 1960 р. вона була членом 31 міжнародної організації та учасником 67 міжнародних договорів, угод, конвенцій, протоколів.

Участь у багатосторонній дипломатії була для УРСР чи не єдиним каналом здійснення її міжнародної правосуб'єктності. Членство в міжнародних організаціях стало підґрунтям визнання де-юре й де-факто суверенності України в майбутньому.

О. Шкуратенко, дослідниця історії права

Ми переконані, що навіть підконтрольна Москві дипломатія УРСР високою мірою сприяла поширенню потрібної інформації про Україну, зокрема в Європі. Річ у тім, що з кожним роком, який віддаляв Українську РСР від вступу до ООН, коло дипломатичних зусиль ставало дедалі ширшим.

Є. Камінський, історик

Питання для самоконтролю:

1. Чому саме Україні надано право стати співзасновницею ООН?
2. З якою метою Україна увійшла до складу ООН?
3. Чому московське керівництво надало право Україні зовнішньополітичного представництва?
4. Хто очолив Народний комісаріат закордонних справ УРСР у 1944 році?
5. У яких міжнародних організаціях брала участь УРСР?
6. Чому самостійність України в питаннях зовнішньої політики була чисто умовною і мала імітаційний характер?
7. У чому полягає значення виходу України на міжнародну арену?

Домашнє завдання:

1. Виконати контрольну роботу
2. Підготувати конспект
3. Вміти давати відповіді на питання для самоконтролю
4. Підготуватися до самостійної роботи з теми